

Nro. 17.

**A' FELS. ESÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

addt Bétsből, Pénteken Augustus 28 ik napján

BCU 1807-ik évfolyamában. Library Cluj

Béts.

Itt a' múlt napokban volt két vagy három vers-
béli szép essék után, ismét igen nagy és tartós me-
leg idők járnak.

Bétsnek utzáin mostanság néhány sorokból
álló nyomtatást árultak, a' Politzia' engedelme-
vel, a' mely irás által a' felől tudósított a' kö-
zönség, hogy Stirjának Graetz nevű várossában,
oda való születésü W. (Vesz) József nevű hűnös em-
ber, a' ki magának Fertl, és Herrgottslenz
neveket adván, előbb egy czimbóras társát a' ka-
tonák közzül elfőktette, az után annak és más
gonosz barátjainak társaságokban 1801-ben Már-

R

Julius 24-kére virradó éjjel Graetz mellett a' Postaszekeret felprédálta, az utazókat és a' Conductört megsebesítette, ismét 1802 ben Jan. 5-dikén a' Postaszekeret hasonlóképpen felprédálta és a' Conductört halálra sebesítette, ugyantsak a' Postaszekeret 1803-ban Günzelsdorfnál még egyszer megtámadván, azt ismét kiprédálta, 's a' Conductört agyon lőtte, 's több sok ragadozást és lopást elpróbált, a' múlt Julius 16-ikán születése földjén életének 43-ik elztendejében felakasztatott. Az ember ifiú korában semmi mesterségre nem adván magát, eleinten tsapszékekben szolgáskodott (kellnerkedett) azután tekergésre adván magát, már még az elő számlált nagyobb tettei előtt is szenvedett két versben büntetést. Megfogattatásakór, hogy a' kiküldetett és rátámadott katonák keziből kimenekedheffék, egy parafztot eltökéllett határozással agyon lőtt, és A' törvényszék előtt minden tetteit minden környülállásokkal egyetemben megvállotta.

Hadi Történetek.

Stralsundból, a' Swéd fő hadi szállásról Jul. 27-dikén. Ezen hónap' 18-ikán még egyszer által küldetett Májor Báró Höpken a' Pomerániában fekvő Frantzia ármadia fő vezéréhez, annak mostani fő hadi szállására Miltzowba, olyan rendeléssel, hogy azon fegyzernyúgvást illető projektomot, a' mellyet a' Swéd Király Jul. 14-ikén a' Frantzia fő vezérhez küldött vala, irásban és valóságos kifejezése szerént terjeljsze annak eleibe, nem ok nélkül gyanakodván ő Felsége, hogy ezen projektum akkor talám nem a' maga valóságos

értelme szerént magyarázttatott volna. A' Frantzia Vezér felelete azonközben most is csak a' völt, a' mi előbbször, hogy a' kivánt fegyvernyúgvás helyre nem állhatna külömben, hanemha Stralsundba a' Frantzia seregek bébottsattatnának. — A' mi a' Koppenhága körül tartózkodó nagy Anglus hadi hajós sereget illeti, ennek czélozása felől meg ma sem lehet semmi bizonyost tudni. Ugy látszik, hogy bizonyos környülállásoknak elkövetkezéseig félbe szakasztotta az eleibe adatott plánumnak folytatását. — A' Koppenhágából Aug. 8-dikán indúlt levelek szerént, bizonyos az, hogy sok laposs hajók vannak ezen hadi hajós sereggel, a' mellyek arra valók, hogy katonaságot tegyenek ki a' partra, azt is bizonyosnak lenni erősítik, hogy 15 ezer emberből álló fegyveres sereg ül a' hajókon, a' mely valahova ki fog szállani, hogy ha a' környülállások kivánni találják.

Egy más levélben így irtak Koppenhágából Aug. 8-ikán: — „A' mi szigetünket Seelandiát (a' mellyen Koppenhága városra fekszik), mint valami östro:nsantzok egy körül kerítették az Anglus hadi hajók: hanem a' mi Országlószékünknel még eddig semmi hivatalos jelentést nem tettek czélozások felől. Ma estve felé 4 Anglus Linea hajók mutaták meg magokat kikötőhelyünk előtt 40 szállító hajókkal egygyütt.

Egy harmadik tudósító ugyantsak Aug. 8-ikán és ugyan ott így fejezte ki a' jelen való környülállásokat illető közönséges vélekedést: „Noha az Anglus hajós seregek nálunk iett váratlan megjelenésére nézve a' közönség még ma is éppen olyan nyughatatlanság nélkül van, mint mind eddig volt.

és kikötőhelyünknek védelmeztetésére telyességel semmi rendkívül való készületek nem tétettek: tsakugyan azt kezdik az ellenséges hajósseregnek minden további mozdulásai mutatni, hogy még is tsak valamely ellenséges czélozással kell annak ellenünk lenni. Ismét 5 Linea hajók és egy szállító hajók tsoportja érkezett-meg. Ugy szollván egész szigetünket körül övedzték az Anglus Linea, Fregát, és egyéb apróbb hadi hajók. Az 6 főbb erejek, a' mellyet valami 18 Linea hajokra és számos Fregátokra számlálnak, Koppenhaga és Helsingör között állapodott-meg. Admirális Keats Aug. 4-dikén a' Belt szorossán evezett által 4 Linea hajóval 5 Fregáttal és 8 apróbb hajókkal, 's innentől fogva egész Kielig egy szakadatlan telegraphusi lineát állítottak fel az Anglusok. Egy szóval itt, ha tsak az Orosz Udvar által felválloltatott közbenjárás eleit nem veszi, igen fontos történeteket lehet várni. — Erössítik, hogy a' Swéd tartományokból is 2 Regementek vették volna útjokat azon Schonini Swéd partok felé, a' honnan leg rövidebb a' Seelandiába való által-evezés.

Kielből Aug. 8-kán. Anglus Követ Jackson úr Londonból ide érkezvén, ma audientzián vala a' mi Koronaörökös Hertzegünknel, a' melly után 6 Királyi Hertzegsége a' maga fő Ministerével Gróf Bernstorfal és Adjutánsával Bülowal, Koppenhága felé útnak indúlt. Ugy halljuk, hogy az Anglusok azt kívánnák, hogy a' Cronenburghi erősséget Helsingör mellett engedjük által az 6 seregeiknek, hanem az 6 kívánságokat kereken megtagadta a' mi Korona Hertzegünk.

S w é d O r f z á g .

Malmöéből (Schoniában) Julius 27-dikén. Királyunk ő Felsége még Stralsundban van, a' hol minden nap foly a' verekedés, minthogy az őrző sereg minden éjjel ki szokott ütni. Minthogy a' feltétel, a' mely alatt Marschal Brüne a' fegyvernyúgvást el fogadni akarja, és a' melytől telyességgel el nem akar állani, t. i. Stralsundnak általadattatása, olyan, hogy arra a' Király magát semmi féle képpen réá venni nem akarja, tehát innen egy hofszás és véres ostromlásnál egyebet nem várhatunk.

A' Swéd Király még Julius 14-dikén is közönséges audientziát adott Stralsundban egy rendkívül való Követnek, 18-ik Lajos Király Követjének nevezete alatt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

N a g y B r i t a n n i a .

Londonból Aug. 4-ikén. Minekutánna kikötőhelyeinkből minden expeditzióink a' kirendelt helyek felé eleveztek, már most a' kereskedő hajóknak is, a' mellyek minden kikötőhelyeinkben letartóztatva valának, megengedtetett, hogy azokból telyes szabadsággal kievezhessenek, 's útjokat a' neutrális kikötőhelyek felé folytathassák. —

Úgy halljuk, hogy az egygyik expeditziónk Vlieszingenhez evezett volna által az Admirális Essington vezérlése alatt, a' honnan olyan hír érkezett vízfíza, hogy a' fegyveres sereg, a' mellyet ez a' hajós Ofztály oda vitt, a' Generális Baird vezérlése alatt haladék nélkül kiszállott vo

ma a' partra, de erről még bizonyosabb tudósítást várunk.

Elegyes Dolgok.

Hamburg városából azt írták Augustus 12-dikén, hogy azon a' vidéken naponként számoltak a' Frantzia és' vélek szövetségben lévő fegyveres seregek. Az nap' is 1200 újabb Spanyol katonák érkeztek-meg, 's a' következő napon még többet vártak. Hamburgtól fogva Lübeckig egy szemmel tartó erőss kordon fog vonattatni. — Hertzeg Ponte-Corvo, a' kire itt a' fő kormányozás látszik bízattatva lenni, hol itt Hamburgban, hol Lübeckben, hol Bremában tartózkodik. — Közönséges vélekedés itt, hogy az Anglus hadi és szállító hajók, a' mellyek Sealandia szigetét körül vették, csak abban az esetben fogják ezen szigetet és Koppenhágát megtámadni, ha a' Frantziák és az ő szövetségeseik, innen a' száraz felől által lépnek a' Dánus birtokoknak határaitra.

Déli Német országon vigabb foglalatosságok folynak, a' hol a' Westphaliai Király Jeromes Frantzia Printz és Würtembergi Katalin Kir. Hertzegné között való házassági kötés Augustus 12-dikén estve, procuratio által megesevén, a' lakadalom egyéb környülállásai is Párisban nem soká Császári fényes pompával fognak véghez menni, a' melyre oda nagy számmal gyülekeznek a' hivatalosok. Marschal Bessieres, a' kire a' Menyaszfzony megkérése és eljegyzése volt bízattatva, 13-dikban útnak indúlt onnan Páris felé. Ugyan da 14-ikben reggeli 7 órakor a' Menyaszfzony

is útnak indult a' melléje rendeltetett Udvari személynekkel egyetemben, a' kik között van nevezetesen Státusminister Mandelslohe, a' kire mint telyes hatalommal felruházottatott Kisályi Biztoara van bizattatva, hogy a' Hertzeg Afzfzont a' Frantzia Biztosoknak, az eleibe adatott formálítások fzerént Straszburghan adja által.

Más nagy vendégek között a' Rénusi Szövetség Primássa, és a' Bádeni Örökös Hertzeg is Kedvessével Stephani Napoleonnal egyetemben, útban voltak Páris felé.

Az Ánglus Kereskedésre nézve azt a' kedvetlen következtetését olvassuk a' Tjlsiti békeségkötésnek, hogy sok Ánglus kereskedők, a' kik Pétersburghan megtelepedtek vala, onnan mostanában hátorságnak okáért eltávoztak, a'zt várván kétségekivül, hogy a' dolgoknak megváltozott ábrázataja mi némü fziat fog még továbbat magára venni.

A' Parlamentomban az Ánglusok fegyveres erejének mennyisége fordúlva közelébb elő, azt vetették az ujj Ministerium pártfogói a' régi Ministereknek szemekre, hogy elmúlták volna, az országvédelmezésre szükséges fegyveres erőnek nevelését, a' melyre az előbbeni Ministerek közzül egygyik felszollalván megmútatta, hogy Angliának a' maga nagyságához és népességéhez képpes oly számos fegyveres serege áll lábön, a' mennyit a' maga védelmezésre még egy nemzet is elő nem állított. A' reguláris katonaság' számát 182 ezer, a' tartományi vagy nemzeti katonaságot 77 ezer, a' tengeri minden nemü katonaságot, hajós legényeket, etc, 140 ezer, az ártilleriát

20 ezer emberekre, mind egygyütt 400 ezerre tette. Ezeken kívül lehet még (az ő meggyőződése szerint) az Angliai önként vállalkozók számát 300 ezerre, az Irlandiaiakét és Skotziaiakét is 100 ezerre számlálni.

Warschaueri Hertzegség.

A' Warschaueri Hertzegség Constitutiójának folytatása:

VII-ik Titulus. A' Kerületbéli Diétákról és a' Közönségek Gyűléseikről. 50) A' Kerületbéli Diéták a' Kerületekben találtató Nemesekből, 51) a' Közönségek Gyűlései pedig a' polgári és nem nemes tulajdonosokból, 's azon egyéb polgárokból állanak, a' kiknek, a' szerint mint idealább előadódik, abban részveszteni jussok van. 52) A' Kerületek és Közönségek Gyűléseit a' Király hivatja öfzfze, a' kinek meghívó levelében, az öfzfze-gyülekezés helye és napja, 's a' tanátskozás' tárgya és ideje, ki lesznek fejeztetve. 53) Senki nem voksolhat, a' ki 21 esztendőt nem ért, jussaival nem él, és az gyermeki idő alól fel nem szabadított, a' melly ezután minden eddig való törvények és szokások ellen, az ifjúnak 21 esztendőskorában történik. 54) Minden Kerületi Gyűlés választ a' Diétára egy Küvetet, 's Departamentomi, és Kerületi Tanátsosoknak, valamint szintén Itélőbiráknak való Candidatusokat is. 55) A' Kerületi Gyűlésekben a' Király által neveztetendő Marschal ülelöl. 56) Minden Kerület 10 Seriesre, és minden Series néhány Districtusokra osztatik-el. 57) A' Közönségi Gyűlések Küveteket

vezetnek a' Diétára. Ők készítik a' Közönségek-
 ben szükséges Tanácsosoknak való Candidátusok
 kettős laistromát. 58) A' Közönségek Gyűléseiben
 való voksolás jussával bír, minden nemes tulaj-
 dont nem bíró polgár; minden fábrikának és mes-
 teremberi műhelynek tulajdonosa; minden ke-
 reskedő, a' kinek 10,000 Lengyel (2500 Német)
 forintot érő éladni való portékája van; minden
 Plebánus és Vicarius; minden a' féle kézimester
 vagy polgár, a' ki magát valami olyan talentoma,
 tudománya, vagy találmánya által megkülönböz-
 zette, mellyel a' kereskedésnek vagy mesterségek-
 nek valami szolgálatot tett; minden altiszt és
 közkatona, a' ki megsebeffedvén, vagy néhány
 rendbéli táborozásban jelen lévén, a' katonaság-
 ból való kilépésre engedelmet nyert; minden még
 szolgálatban lévő altiszt és katona, a' ki jó ma-
 gaviselete által valami jutalmat nyert; minden
 rangú feltisztek. Csak azon egy esetben nem él-
 hetnek a' még valóságos szolgálatban lévő kato-
 nák, al és feltisztek, az é ezen tikkelyben meg-
 határozottatott jussokkal, midőn t. i. éppen azon
 városban vannak őrizeten, a' hol Gyűlés tartat-
 tik. 59) A' voksoló jussal bíró tulajdonosok lais-
 tromát a' Közönségi Tanácsok készítik 's az Adó-
 szedők vidimázzák; a' Plebánusokét és Vikáriuso-
 két a' Praefectusok készítik és a' Belső Minister
 vidimázza; a' többeket is hasonlóképpen mind a'
 Praefectusok készítik, és a' Szenátus erősíti-meg
 végképpen minden esztendőre égyfzer. Azon pol-
 gárok, a' kik gondolják, hogy voksolásbéli jussal
 bírhatnak, egyenesen a' Szenátushoz járulhatnak

kérő 's az a' mellé tett bizonyosság leveleik által
 60) A' Szenátus, ha gyanakodik, hogy a' voksohs-
 béli jussal bíró polgári laistromnak kézzittetések-
 hez valamely igazságtalanság férhetett, uj laistrom-
 nak kézzittetését parantsólhatja. 61) A' Közönsé-
 gi Gyűlések egy Districtusban nem egyzersmind,
 hanem egymásután csak nyoltz-nyoltz nap múlva
 hívattathatnak özfzfe, kivévén Warschaut, a' hol
 kétkét Közönségek tarthatják gyűléseiket egyzers-
 mind. 62) A' Közönségi Gyűlésekben egy polgár
 ülélől, a' kit a' Király nevez ki. 63) A' Kerületi
 és Közönségi Gyűlésekben semmi nemü előadások-
 nak nem lehet helyek; ők csak Diétára küldendő
 Követeket és Candidátusokat választhatnak, kik-
 nek számok, mint feljebb megmondódozt, a' Ki-
 rályi özfzfehívó lelélben meg leszsz határoz-
 tatva.

VIII-ik Titulus. *ra* A' Hertzegség felosztatása és
 administratziója. 64) Az egész Hertzegség 6 De-
 partamentomokra öfzttatva marad. 65) Mindenik
 Departamentom egyegy Praefectus által adminis-
 tralitik. Minden Departamentomban lesznek
 két Tanátsok: egy a' perlekedést illető tárgyakra
 nézve, a' melynek leg alább 3 és leg feljebb 5 tag-
 jai lehetnek; és egy Közönséges Departamentális Ta-
 náts, a' melynek leg alább 16, és leg feljebb 24 tagjai
 lehetnek. 66) A' Districtusok egyegy Al-Praefectus
 által administráltak. Mindenikben leszen egy
 Districtuális Tanáts, a' melly leg alább 9, és leg
 feljebb 12 tagokból állhat. 67) Minden Közönség
 egy Polgármester által administráltak; és min-
 den Közönségnek leszen egy Közönségi Tanáttsa,

a' melly a' 2500 vagy kevesebb lakosú Közönségekben 10, az 5000 vagy kevesebb lakosú Közönségekben 20, az 5 ezeret fellyül haladóknban pedig 30 tagokból állhat. 68) A' Praefectusokat, Praefecturális Tanácsosokat, Al-Praefectusokat és Polgármestereket, a' Király nevezielőre való Candidatió nélkül. A' Departamentális és Kerületi Tanácsok tagjait hasonlóképpen, valamint szintén a' Közönségi Tanácsok tagjait is, azokat a' Kerületi ezeket a' Közönségi Gyűlések által képzettett Kettős laistromból, a' Király nevezi-ki. A' Departamentális és Kerületi Tanácsok tagjai minden két esztendőben, a' Közönségi Tanácsok pedig minden esztendőben megújittatnak fele részint. A' Departamentális, Kerületi, és Közönségi Tanácsok, magok választanak magok közzül Elölülöt magoknak. BCU Cluj / Central University Library Cluj

IX ik Titulus. A' Törvényfolyás állapotja. 69) A' Warschauer Hertzegségben a' Napoleon Codexe (a' Frantzia törvényes könyv) fog a' törvény' sinormértékűl szolgálni. 70) A' törvénynek kiszolgáltatása a' közönség előtt esik mind a' polgári mind a' büntetést illető tárgyakra nézve. 71) Minden Kerületben leszen egy, Birákból álló Itélőszék, minden Departamentomban egy Polgári Altörvényeszék, minden két Departamentomokban egy büntető Itélőszék, s az egész Hertzegségben egy olyan Törvényeszék, a' melly eleibe az Alszékekről vitetteinek (apelláltatnak) a' tárgyak. 72) A' kassáló (felszűgessztő vagy semmivé tévő) Itélőszék' foglalatosságait a' Státus Tanács folytatja. 73) A' Birákból álló Itélőszék tagjait, azon

hármastromokból nevezi-ki a' Király, a' mellyek a' Kerületi Gyűlések által kézfittetnek, és a' mellyek egy harmad részint minden 2 esztendőben ujjak által tseréltetnek fel. 74) A' törvényes állapot független. 75) Az Alitélőszékek', Büntető Itélőszékek', és az Apellatio' széke Birait, a' kiknek hivataljok holtokig tart, a' Király nevezi-ki. 76) Az Apellatio' széke kívánhatja a' Királytól, vagy a' Királyi Prokurátornak vagy valamely Elölülőjének jelentése által, valamely Birának, a' ki felől, hivatalában való rossz eljárása gyanú támad, letétettetését. Az Apellatio' széke' Birájának letétettetését pedig, mint a' fellüggesztő vagy semmivé tévő Szék dolgainak folytatója a' Státus Tanács, kívánhatja. Csak ezen két esetekben rendelheti a' Király valamely Birónak letétettetését. 77) A' Törvényes és Büntető Székeknek ítéleteik a' Király' nevében adattatnak-ki. 78) A' megkegyelmezés' jussa a' Királyt illeti; csak ő engedheti-el vagy változtathatja meg a' büntetést. —

X-ik Titulus. A' Fegyveres erőről. 79) A' fegyveres erő áll 30 ezer, minden féle valóságos katonai szolgálatot tévő emberekből. A' Nemzeti katonaság nints ide számláltatva. 80) A' Király általhivattathatja ha akarja a' Warschaueri Katonaságnak egy részét Szakszoniába, olyan feltétel alatt, hogy ugyan annyi számú Szakszoniai katonát küld által annak helyébe Warschauba. 81) Ha a' törnyülállások azt találnák kívánni, hogy a' Warschaueri katonaságon kívül Szakszoniai katonaságot is küldjön a' Király ezen Hertzegségbe,

ez, semmi ujj adót vagy közönséges terhet ne okozzon, azonkívül, a' mi már a' Finantziai törvények által meg van határoztatva.

XI-ik Titulus. Közönséges Intézetek. 82) Minden Titulárisoknak hivatalaik, a' mellyek nem holtigtartók, a' Vice-Királyt is ide értvén az Ország' Követejt pedig kivévén, a' Király által, annak tettése szerént vissza vétethetnek. 83) Egy ember sem viselhet a' Warschauer Hertzegségben, sem papi, sem polgári, sem bírói hivatalt, a' ki nem azon Hertzegségben született. 84) Az Országglószéknek, Törvényhozó Gyűlésnek, Administratziónak, és Törvényes Székeknek minden Aktáik nemzeti nyelven íratatnak. 85) A' Lengyel Országban ez előtt fennállott Polgári és Katona Vitézi Rendek, megtartatnak. 86) A' jelenvaló Constitutionale Statutum tökéletesítettni fog a' Király Rendelése által, minekutánna azok a' Státustanátsban fontolás alá vétetődnek. 87) A' Törvények és egyéb közönséges Administratióbéli Rendelések, a' Törvények Bülletinnyében hirdettetnek ki, és semmi egyéb módon való kifirdetésekre nem leszen szükségek, azért, hogy kötelező erővel bírjanak.

XII-ik Titulus. Bizonyos időszakaszig tartandó Intézetek. 88) A' most fennálló adófizetések ezen állapotban maradnak az 1809-ik esztendőnek 1-ső Januariussáig. 89) A' fegyveres seregnek jelenvaló számán és intézetein semmi változás nem fog esni, míg a' leg előbbszőr öfzfe gyűjtetendő Diéta ezek eránt valamelly határozást nem teszen. — „

„Aláírták: — „Az Országgló Commissió tag-

204
jai, Malachowski, mint Elölülő: Gułakowski; Potowski Stanislaus; Dzialinski; Wibicki; Bilinski; Sobolewski; Luczewski, mint közönséges Secretarius.

„Mi Napoleon, Isten' kegyelméből és a' Konstituzió által Frantziák' Császáru, Olasz Király, 's a' Rénusi Szövetség' Védelmezője, helybehagytuk és helybehagyjuk a' jelenvaló Constitutionale Statutumot, a' mely nekünk a' Tilsiti Hötés 5-ik cikkelyének betölttetése végett előnkbe terjesztett, és a' mellyet mi alkalmasnak itélünk lenni arra, hogy a' mi Warschau és Nagy Lengyel ország eránt való felvállalt kötelességeinknek megfelelhessünk, minthogy ezen Constitutionale Statutum ezen népeknek szabadságaikat és jussaikat a' szomszéd Státusoknak tsendességekkel egygyütt fennállhatóra teszi. Költ a' Dresdai palotában Jul. 20-kán 1807-ben. — „

Alírta: Napoleon.

A' Császárparantsolatjára: Maret, Minister-
Státus - Secretarius.

Tudományos Tudósítás.

Gorové László Urnak megént egy eredeti magyar munkája jelenik meg az olvasó világ előtt, melynek ez a' tzim írása: Az érdeemes Kalmár. Magyar történeten épült árzenyítő darab, mely folyt 1802-ik esztendőben, Magyar Országának egygyik népes városában. — Ennek a' darabnak készítésére a' szerzőnek az adott alkalmatosságot, hogy gyakori utazásai között tapasztalta, hogy sok helyeken (leg inkább pedig Er-

délyben) alávalóságnak tartják a' kereskedést, és így meg vetik a' kereskedőket: de nagyobb alávalóság a' kereskedést alávalóságnak tartani. Kettő tehát a' tziel, mellyet a' Szerző ezen munkájával elérni akar, az első az, hogy nagy hiba egyáltalában az embert nevéért, vagy élete' módjáért meg vetni, másodsor igen nagy gyengeség különösen gyűlölni a' Kalmárokat. Igyekezett a' szerző először mind a' két állítását jól meg vitatni, másodsor a' mostani világnak szóllása modja szerént beszélni. Egy egyenes szívü Magyar Kisaszszonyt fog Ottilliában kiki tudálni, egy különps derék férfiat Romjese ki Kalmárban betsülni. Az utólsónak egy nemes tselekedetét ábrázolja a' szép rézmettzet a' munka előtt.

A' munkának árra kötetlen 51 xr.

Találtatik Pesten Kis István, és más Könyvárosoknál is, és mind a' két részébe a' Magyar hazának szélyet küldetett.

Híradás.

Hazánkbeli Papirosnak Pesten, Kassán, és Debreczenben való árúttatásáról.

Nemes Gömör és Kis Hont Vármegyében lévő Okinai, Murányi, Tiszafai, Rokfalvai, és Nadabulai Papiros malmoknak mostani Birtokosaik abban egyeztek meg, hogy minden készitendő papirosaikat egy kereskedő Társaságra bizzák eladás végett, mellynek Igazgatója Rosnyón Mayer Izrael Ur legyen. Az eddigvaló vévő Uraknak, és az egész Hazának nagyobb könnyebbségére:

Pesten, Liedemann Sámuel Urnál,

Kassán, Schiedler Antal Urnál,

Debreczenben, Rukel és Schmidt Uraknál, ezen Papirosok mindenkor meghatározott áron készen fognak találtatni. Minthogy már ezen Papirosoknak jószágok elegendőképen esméretes, az árokra nézve is mindenkor a' környülállásokhoz képest a' legjutálmasabb ár fog meghatároztatni.

Külömben, a' kinek tetszik, Rosnyón magához Mayer Izráel Urhoz folyamadhatik.

* *

Rogács József ifjú Magyar Szabó mester, néhai Rogács Pál udvari Magyar Szabónak a' fia, a' ki az itt lakó, sőt az idegyakorta jött Magyar Uraságok előtt is igen esméretes volt, és a' Magyar Nemes testörzö Seregnék is 20 esztendőnél tovább szolgált, ennek az el múlt 1807-dik esztendő December hólnapjában meg halálozott Rogács Pál híres Magyar Szabómesternek a' fia Rogács József mind meg hólt a' édes atya hasznos szolgálatjára, mind tulajdon alkalmatos voltára, és a' Szabómesterségben való esméretére nézve mind a' Magyar Nemes testörzö Seregnél fel vétetett, mind sok itt lakó Magyar Uraságoknak szolgálatjokban meg tartatott. Ez az ifjú Szabómester a' Magyar Publicum szolgálatjára magát ajánlya, és arra kötelezi, hogy azoknak, a' kik őtet meg keresik, leg nagyobb készséggel, serénységgel, és betsüllettel fog szolgálni. Mostani lakása az úgy nevezett Bauernmarkton, az ezüst ló tzimmerü és 629-dik számú házban van.

P. D.